NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.002.04.2021

Pani
Krystyna Danilecka-Wojewódzka
Prezydent Miasta Słupska

Urząd Miejski w Słupsku
Plac Zwycięstwa 3
76-200 Słupsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.127.2021
Komisji Rozstrzygającej z dnia 9 września 2021 r.

P/21/092 – Funkcjonowanie spółek komunalnych w województwie pomorskim i zachodniopomorskim

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Słupsku, Plac Zwycięstwa 3, 76-200 Słupsk (dalej: „Urząd")
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krystyna Danilecka-Wojewódzka, Prezydent Miasta Słupska, od 21.11.2018 r. W okresie objętym kontrolą Prezydentem Miasta Słupska był poprzednio Robert Biedroń.
Zakres przedmiotowy kontroli	Prawidłowość i skuteczność sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami komunalnymi przez organy wykonawcze gminy
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2020, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeżeli miały istotny wpływ na zagadnienia objęte kontrolą NIK
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[1]
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Mariusz Syrek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli: nr LGD/23/2021 z 19.02.2021 r. oraz Nr LGD/84/2021 z 01.06.2021 r. (akta kontroli str. 1-5, 1278)

II. Ocena ogólna[2] kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Prezydent zapewnił formalny nadzór właścicielski nad czterema badanymi spółkami ze 100% udziałem Miasta Słupska (dalej: „spółki komunalne"). Zasady nadzoru zostały określone w zarządzeniach Prezydenta, a w strukturze Urzędu wyodrębniono komórki organizacyjne odpowiedzialne za sprawy spółek komunalnych. Zgodnie z zarządzeniami, informacje dotyczące zakresu prowadzonej działalności przez spółki komunalne i ich sytuacji ekonomiczno-finansowej były przekazywane do Urzędu.

W latach 2018-2020 Miasto Słupsk (dalej: „Miasto") podwyższyło kapitał zakładowy jednej z badanych spółek, co miało na celu zapewnienie finansowania planowanej inwestycji.

Sprawowany nadzór właścicielski nad spółkami komunalnymi nie był jednak w pełni skuteczny, ponieważ dopuszczono i akceptowano prowadzenie przez dwie spółki działalności wykraczającej poza zadania własne Miasta i sferę użyteczności publicznej, jak również jego obszar administracyjny.

Ponadto wynagrodzenia członków rady nadzorczej Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Słupsku (dalej: „MZK") za lata 2018-2020 zostały naliczone i wypłacone w nieprawidłowej wysokości, co można było stwierdzić w przypadku rzetelnej analizy kwartalnych informacji ekonomiczno-finansowych składanych przez spółki w Urzędzie.

W działalności w zakresie zasad doboru i wynagradzania członków zarządów czterech objętych szczegółową kontrolą spółek komunalnych, wystąpiły istotne nieprawidłowości. Zasady wynagradzania Prezesa Zarządu MZK, były niezgodne z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami[3], a Prezydent nie podjął

[1] Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: „ustawa o NIK".
[2] Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.
[3] Dz.U. z 2020 r. poz. 1907 ze zm.; dalej: ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń.

skutecznych działań mających na celu zmianę formy zatrudnienia. Nie określił wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka zarządu spółki komunalnej (zgodnie z art. 10a ust. 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej[4], w brzmieniu obowiązującym od 29 marca 2019 r.).

Prezydent nie posiadał kompletnej wiedzy o tym, czy wszyscy członkowie rad nadzorczych spółek komunalnych spełniali wymagania określone w art. 19 ust.1 pkt 2-6 i ust. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym[5] i art. 10c ust.1 pkt 2, 4, i 5 ustawy o gospodarce komunalnej. Dopuścił do tego, że dwóch członków rady nadzorczej MZK (z trzech) w czerwcu 2018 r., nie złożyło oświadczeń o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków zarządu zgodnie z ustawą, co było niezgodne z art. 3 ust.1 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń. Uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządów oraz rad nadzorczych spółek komunalnych opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej: „BIP") Urzędu dopiero w trakcie kontroli NIK.

Urząd nie weryfikował działalności Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. (dalej: „PGK") i MZK w zakresie podejmowanych przez Zarządy tych Spółek decyzji o zawieraniu umów sponsoringowych i udzielaniu darowizn. Nie analizowano, czy środki przekazywane na rzecz innych podmiotów w ramach umów sponsoringu lub darowizn, były zgodne z celami określonymi w aktach założycielskich badanych spółek komunalnych.

III. Opis ustalonego stanu kontrolowanej działalności

OBSZAR

Prawidłowość i skuteczność nadzoru właścicielskiego nad spółkami komunalnymi przez organy wykonawcze gminy

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą Prezydent Miasta zarządzeniami w sprawie wprowadzenia zasad nadzoru właścicielskiego nad jednoosobowymi spółkami z udziałem Miasta Słupska[6] (dalej: „zasady nadzoru właścicielskiego"), ustalił mechanizmy dotyczące monitorowania działalności badanych spółek poprzez konieczność sporządzania i składania w Urzędzie sprawozdań. Sprawozdania miały być składane za okresy kwartalne i obejmowały swoją treścią m.in. informacje o: zmianach w wysokości kapitałów, wyniku brutto i netto, zdolności kredytowej, kosztach wynagrodzeń zarządów, rad nadzorczych, administracji i pozostałych pracowników, źródłach finansowania aktywów spółek, wykonaniu planu finansowego i wskaźnikach ekonomicznych oraz ochrony mienia (wykonania planu remontów i inwestycji). W przypadku wystąpienia straty netto, utraty zdolności kredytowej lub płynności finansowej należało podać przyczyny takiego stanu oraz wskazać działania służące poprawie sytuacji finansowej spółki. Wymagana zarządzeniami Prezydenta sprawozdawczość obejmowała również: kwartalne informacje z działalności rad nadzorczych (w tym ocenę pracy zarządu) oraz plan kontroli i jego wykonanie.

(akta kontroli str. 6, 33-68, 186-246, 972, 972, 977, 993-998)

---

[4] Dz.U. z 2021 r. poz. 679.

[5] Dz. U. z 2020 r. poz. 735 ze zm.

[6] Zarządzenie Prezydenta Miasta Słupska z dnia 21 marca 2019 r. Nr 301/ZKO/2019 oraz: z dnia 18 marca 2019 r. Nr 287/ZKO/2019, z dnia 24 maja 2018 r. Nr 628/OU/2018 i z dnia 1 września 2017 r. Nr 915/OU/2017

2.1. Miasto Słupsk posiadało udziały w 14 spółkach. W pięciu z nich, tj. w: Przedsiębiorstwie Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. (dalej: „PGM"), Słupskim Towarzystwie Budownictwa Społecznego sp. z o.o. (dalej: „STBS"), MZK, PGK oraz Trzech Falach sp. z o.o., Miasto Słupsk było jedynym udziałowcem.

Funkcję zgromadzenia wspólników w spółkach Miasta pełnił Prezydent. Z upoważnienia Prezydenta nadzór właścicielski miał być wykonywany przez Zastępców[7], Sekretarza oraz Skarbnika. Zgodnie z zarządzeniami w sprawie zasad nadzoru właścicielskiego oraz Regulaminem organizacyjnym Urzędu, w jego wykonywaniu miały brać udział właściwe Wydziały Urzędu, tj.:

– Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, dalej „WGKiOŚ", m.in. nad MZK (do 1 czerwca 2019 w nadzorze uczestniczył Wydział Polityki Transportowej) oraz PGK[8],

– Wydział Zarządzania Nieruchomościami, dalej: „WZN", nad PGM oraz STBS (do 1 czerwca 2019 w nadzorze uczestniczył Wydział Polityki Mieszkaniowej).

Do zadań Działu Organizacji w Wydziale Zarządzania Kadrami i Organizacji (dalej: „DzO") należało m.in: koordynowanie i organizowanie prac Sekretarza Miasta w zakresie organizacyjnego nadzoru właścicielskiego nad spółkami, w tym: przygotowywanie uchwał zgromadzenia wspólników, utrzymywanie bieżących kontaktów z zarządami i radami nadzorczymi, przygotowywanie wstępnej dokumentacji dotyczącej naborów do rad nadzorczych oraz zarządów, przeprowadzanie okresowej inwentaryzacji w zakresie udziałów Miasta. Skarbnik miał sprawować nadzór nad spółkami miejskimi pod względem ekonomiczno-finansowym. W Urzędzie zapewniono ciągłość nadzoru.

(akta kontroli str. 33-68, 71-74, 76-88, 136-183, 626, 629-699, 914-916, 1003-1004)

Urząd systematycznie pozyskiwał dane o kondycji ekonomiczno-finansowej dwóch badanych szczegółowo spółek[9]. Obie spółki przedkładały w Urzędzie sprawozdania kwartalne ze swojej działalności. Zakres danych był zgodny ze wzorem wymaganym zasadami nadzoru właścicielskiego. W sprawozdaniach określano m.in. stopień wykonania zadań przyjętych w planie rocznym z podziałem na plan usług komunalnych, remontów i inwestycji oraz ewentualnych innych zadań zleconych. Sprawozdania były analizowane przez Skarbnika Miasta, który kwartalnie przedkładał Prezydentowi zbiorcze, opisowe oceny sytuacji ekonomiczno-finansowych poszczególnych spółek. W informacjach nie odnoszono się do realizacji celów statutowych, rodzaju prowadzonej działalności czy też kwestii związanych z ewentualnym prowadzeniem przez spółki działalności niezgodnej z przedmiotem wskazanym w statutach.

Skarbnik nie wnosiła uwag do kondycji ekonomiczno-finansowej PGK. W ocenach MZK od III kwartału 2018 r. do IV kwartału 2019 r., wskazywała na konieczność zmiany stawki przewozowej. W ocenie za III kwartał 2019 r. poinformowała Prezydent, że brak waloryzacji grozi strajkiem pracowników i niezrealizowaniem zadań przewozowych. W ocenach za pierwsze dwa kwartały 2020 r. poinformowała, że w związku ze stanem epidemii ograniczona została praca przewozowa i działalność MZK zamknęła się stratą za oba wymienione okresy. W III kwartale 2020 r. Spółka wypracowała zysk (w wyniku zwiększonej pracy przewozowej we wrześniu oraz pozyskaniu dodatkowych środków pomocowych w ramach instrumentów wprowadzonych ustawowo przez rząd Rzeczpospolitej Polskiej),

---

[7] Pierwszy Zastępca sprawował nadzór nad PGM oraz STBS, a Drugi Zastępca sprawował nadzór nad MZK oraz PGK

[8] Zarządzenia Prezydenta Miasta Słupska z dnia 30 maja 2019 r. Nr 501/ZKO/2019 i z dnia 29 listopada 2017 r. Nr 1274/OU/2017 w sprawie ustalenia regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Słupsku

[9] PGK i MZK

jednak w opinii Skarbnik ponowne ograniczenia działalności transportowej w wyniku potencjalnych obostrzeń spowodowanych drugą falą pandemii będą zagrażać funkcjonowaniu MZK i mogą wpłynąć na utratę płynności finansowej Spółki.

Zastępca Prezydenta wyjaśnił, że waloryzacja przeprowadzona została 20 lutego 2020 r. z mocą obowiązującą od 1 marca 2020 r. Termin przeprowadzenia waloryzacji wynikał przede wszystkim z możliwości finansowych samorządu oraz zabezpieczonych w budżecie kwot przeznaczonych na realizację zadań z zakresu publicznego transportu zbiorowego. Budżet Miasta na rok 2019 nie uwzględniał waloryzacji stawki wozokilometra i stan posiadanych w tym czasie środków uniemożliwiał pozytywne rozpatrzenie wniosku Spółki. W związku z drugą falą pandemii (IV kwartał 2020 r.) wystąpiły jedynie nieznaczne ograniczenia kursów sezonowych. W stosunku do pełnego rozkładu jazdy (bez ograniczeń) zmniejszenia pracy eksploatacyjnej oscylowały w granicach od 0,05% do 3,61% przy średniej za cały kwartał wynoszącej 1,81%. Ograniczenia te nie wpłynęły znacząco na bieżące funkcjonowanie Spółki oraz jej wynik finansowy.

(akta kontroli str. 629-699, 700-919, 972, 977-979, 1039-1096, 1116-1121)

Zgodnie z art. 9 i 10 ustawy o gospodarce komunalnej, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć m.in. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w sferze publicznej, a poza tą sferą jedynie w przypadkach określonych w art. 10 tej ustawy. Z art. 9 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym wynika, że zadaniami użyteczności publicznej są zadania własne gminy, których celem jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty – w szczególności zadania własne obejmują sprawy określone w art. 7 ust. 1 tej ustawy.

MZK prowadził działalność wykraczającą poza zadania własne gminy i sferę użyteczności publicznej na rzecz innych podmiotów niż Miasto Słupsk i jego jednostki organizacyjne, tj. dokonywał sprzedaży paliw i innych towarów na własnej stacji paliw. Możliwość prowadzenia tej działalności była wpisana do umowy Spółki. MZK w latach 2018-2020 uzyskał z tego tytułu przychody w kwocie 48 500,6 tys. zł (odpowiednio: 13 953,1 tys. zł, 16 967,1 tys. zł i 17 580,4 tys. zł).

PGM prowadziła działalność w zakresie zarządzania nieruchomościami mieszkalnymi (wspólnot mieszkaniowych) nienależącymi do gminnego zasobu nieruchomości uzyskując w 2018 r. przychody w kwocie 1,9 tys. zł oraz 0,5 tys. zł w okresie od 1 stycznia do 14 sierpnia 2019 r.

Sekretarz Miasta wyjaśnił, że MZK prowadzi działalność uboczną w celu bardziej efektywnego wykorzystania majątku. Zakres działalności dodatkowej jest natomiast ograniczony do wysokości określonej wytycznymi w odpowiednich aktach unijnych. Rozporządzenie unijne nr 1370/2007, zabraniając finansowania skrośnego, jednoznacznie wskazuje, iż wykonawca publicznych przewozów komunikacją miejską może prowadzić inną działalność niż przewozy publiczne, ale z zakazem pokrywania kosztów komercyjnej działalności z wpływów dotyczących przewozów publicznych. Umowa spółki - sporządzona i przyjęta uchwałą przez właściciela udziałów - określa zakres działalności spółki, także w obszarze działalności komercyjnej. Ograniczenie, bądź zaniechanie prowadzenia działalności dodatkowej, byłoby działaniem na szkodę spółki, społeczności Miasta (zagrożenie podwyżką cen za przewozy), budżetu Miasta oraz właściciela kapitału. Poprzez działalność ogólnodostępnej stacji paliw, MZK przeznacza wypracowane zyski na częściowe sfinansowanie działalności przewozowej. Jej działalność stanowi zatem uzupełnienie działalności podstawowej i ma na celu osiągnięcie dodatkowych dochodów, wpływających na zmniejszenie wydatków Miasta na rekompensatę dla MZK.

Prezydent Miasta wyjaśniła, że umowa o zarządzanie była podpisana przez Zarząd PGM ze wspólnotą mieszkaniową z Kobylnicy dniu 19 października 2012 r. oraz, że w tamtym okresie Spółka była jedynym większym zarządcą na lokalnym runku, który spełniał wszelkie wymogi dotyczące zarządzania nieruchomościami.

W ocenie NIK działalność prowadzona przez MZK w zakresie sprzedaży paliw i innych towarów na stacji paliw, w szczególności na rzecz innych podmiotów niż Miasto Słupsk i jego jednostki organizacyjne, a także działalność PGM w zakresie zarządzania nieruchomościami nienależącymi do gminnego zasobu nieruchomości w okresie do 14 sierpnia 2019 r., miały charakter stricte komercyjny i były działalnością niedozwoloną dla spółek komunalnych.

Spółka komunalna jest formą aktywności jednostki samorządu terytorialnego (art. 2 ustawy o gospodarce komunalnej), a rolą spółki komunalnej jest wykonywanie ustawowych zadań jednostki samorządu terytorialnego niejako w zastępstwie tej jednostki. Oznacza to, że wszelkie prawne ograniczenia aktywności jednostki samorządu terytorialnego odnoszą się także do spółki komunalnej[10].

(akta kontroli str. 263-264, 283-292, 293-308, 309-322, 987-990, 1105-1107, 1128-1132, 1192-1193, 1207, 1223-1224, 1236-1237, 1239, 1277)

W odpowiedzi na pytanie o dokumenty dotyczące ewentualnych działań wynikających ze złej lub pogarszającej się sytuacji ekonomicznej lub majątkowej czterech badanych spółek, zidentyfikowania zagrożeń w realizacji ich celów statutowych lub powzięcia informacji o realizowaniu przez te spółki przedsięwzięć wykraczających poza przedmiot wskazany w statutach, Skarbnik Miasta wyjaśniła, że w spółkach PGM, PGK i STBS nie stwierdzono takich przypadków, w związku z czym nie podejmowano działań mających na celu zmianę/poprawę funkcjonowania spółek lub wyznaczania kierunków rozwoju, czy też restrukturyzacji. Zarząd MZK w informacji w zakresie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej za III kwartał 2018 r. wystąpił do Prezydent Miasta o waloryzację stawki za wozokilometry w związku ze spadkiem pracy przewozowej w okresie wakacyjnym oraz wzrostem cen paliw, usług oraz kosztów pracowniczych; Zarząd MZK sytuację ekonomiczną Spółki ocenił jako pozytywną, podobnie jak w I i II kwartale 2019 r. Na koniec 2019 r. Spółka wypracowała zysk. Związki zawodowe działające na terenie Spółki wystąpiły do Zarządu MZK z wnioskiem o podwyższenie płac dla pracowników. Biorąc pod uwagę rosnące koszty bieżącego utrzymania Spółki, w tym roszczenia pracowników, Miasto Słupsk zwiększyło stawki wozokilometrów w 2020 r.

(akta kontroli str. 6-7, 599-606, 609, 851-919, 972, 977, 993-998, 1039-1096)

Wysokość kapitału własnego czterech spółek objętych badaniem[11] na dzień 31 grudnia lat 2018-2020, kształtowała się odpowiednio: STBS - 32 664,3 tys. zł, 36 867,2 tys. zł i 41 462,1 tys. zł; PGM – 3 950,0 tys. zł, 4 025,0 tys. zł i 4 035,0 tys. zł; PGK – 29 118,2 tys. zł, 29 750,6 tys. zł i 29 722,4 tys. zł; MZK – 15 072,0 tys. zł, 15 147,0 tys. zł i 15 498,0 tys. zł. W wyniku analizy danych ekonomiczno-finansowych czterech spółek z okresu 2018-2020 stwierdzono, że:

a) STBS:
- nadwyżka finansowa[12] wyniosła: 1 527,9 tys. zł, 1 516,8 tys. zł i 1 792,95 tys. zł,
- wskaźnik bieżącej płynności finansowej wyniósł[13]: 3,6 i 2,6 oraz 2,9,
- stopa zadłużenia aktywów[14]: po 0,5 w latach 2018-2019 oraz 0,4 w 2020 r.,

---

[10] Wyrok SN z dnia 7 października 2015 r., I CSK 826/14; LEX nr 1958498.

[11] PGK, PGM, STBS, MZK

[12] Rozumiana jako: zysk netto + amortyzacja

[13] Rozumiany jako: aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe. Wskaźnik powinien znajdować się w przedziale od 1,2 do 2,0 (optymalny 1,5-2,0). W przypadku gdy wartość wskaźnika jest poniżej 1,0 oznacza to, że przedsiębiorstwo może mieć problemy z regulowaniem bieżących zobowiązań

- wskaźnik produktywności majątku[15]: 6,7% i 6,3% oraz 6,6%,
- wskaźnik ogólnej oceny finansowej[16]: po 0,2 w latach 2018-2019 oraz 0,1 w 2020 r.,
- stopień zużycia majątku trwałego[17]: po 0,1 w latach 2018-2020,

b) PGM:
- nadwyżka finansowa wyniosła: 368,0 tys. zł, 335,0 tys. zł i 319,0 tys. zł,
- wskaźnik bieżącej płynności finansowej wyniósł: 4,0 i 3,6 oraz 4,0,
- stopa zadłużenia aktywów: 0,1 i 0,2 oraz 0,1,
- wskaźnik produktywności majątku: 180,4% i 177,1% oraz 180,9%,
- wskaźnik ogólnej oceny finansowej: 7,3 i 7,1 oraz 8,4,
- stopień zużycia majątku trwałego: po 0,6 w latach 2018-2020,

c) PGK:
- nadwyżka finansowa wyniosła: 6 055,5 tys. zł, 6 400,3 tys. zł i 6 274,5 tys. zł,
- wskaźnik bieżącej płynności finansowej wyniósł: 1,3 i 1,1 oraz 1,3,
- stopa zadłużenia aktywów: 0,5 w 2018 r. i po 0,6 w latach 2019-2020,
- wskaźnik produktywności majątku: 69,9% i 61,7% oraz 78,7%,
- wskaźnik ogólnej oceny finansowej: 0,2 i 0,1 oraz 0,2,
- stopień zużycia majątku trwałego: po 0,4 w latach 2018-2020,

d) MZK:
- nadwyżka finansowa wyniosła: 3 619,6 tys. zł, 3 963,5 tys. zł i 4 213,7 tys. zł,
- wskaźnik bieżącej płynności finansowej wyniósł: 1,0 i 1,1 oraz 1,6,
- stopa zadłużenia aktywów: po 0,6 w latach 2018-2019 oraz 0,5 w 2020 r.,
- wskaźnik produktywności majątku: 107,6% i 123,5% oraz 125,7%,
- wskaźnik ogólnej oceny finansowej: 0,1 i 0,2 oraz 0,3,
- stopień zużycia majątku trwałego: 0,5 oraz po 0,6 w latach 2019-2020.

(akta kontroli str. 9-11, 599-606, 629-699, 1000)

Badanie wydatków z tytułu darowizn i sponsoringu przeprowadzone w MZK i PGK wykazało, że:

– MZK w latach 2018-2019 wykazała sześć wydatków z tytułu darowizn (na kwotę ogółem 7,7 tys. zł) oraz jeden wydatek z tytułu sponsoringu (1,0 tys. zł). W czterech przypadkach zawarto umowy (na kwotę ogółem 5,4 tys. zł), a w trzech (ogółem 3,3 tys. zł) darowizna była przekazywana na podstawie wniosków. MZK przekazało gotówkę lub towary na organizację: brydża sportowego, przyjazdu do Słupska dzieci z polskiego domu dziecka w Wilnie, kongresu organizowanego przez Słupski Kongres Kobiet, Jubileuszu 60-lecia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego z przeznaczeniem dla Rady Rodziców tej jednostki oraz na zabezpieczenie ogrzewania sceny artystyczno-rozrywkowej podczas imprez: „Sylwester 2018" i „Sylwester 2019" w Słupsku;

– PGK w latach 2018-2020 wykazała wydatki z tytułu darowizn i umów sponsoringu na kwotę 470,3 tys. zł brutto ogółem, w szczególności na sponsorowanie klubu piłkarskiego i drużyny oraz sekcji piłki koszykowej (430,6 tys. zł brutto).

Sekretarz Miasta (z upoważnienia Prezydent) wyjaśnił, że zgodnie z § 6 ust.1 zasad nadzoru właścicielskiego działalność Spółek w zakresie podejmowania decyzji o zawieraniu umów sponsoringowych i udzielaniu darowizn należała do

---

[14] Rozumiana jako: zobowiązania i rezerwy na zobowiązania / suma aktywów. Za dobry poziom tego wskaźnika uważa się wartości od 55% do 65%, co oznacza, że w przeciętne przedsięwzięcie firma powinna zaangażować przynajmniej 35% kapitału własnego

[15] Rozumiany jako: (przychody netto ze sprzedaży x 100) / aktywa ogółem

[16] Rozumiany jako: (kapitał własny/kapitał obcy) / (majątek trwały/majątek obrotowy). Wzrost wskaźnika oznacza pozytywną tendencję w sytuacji majątkowej i finansowej przedsiębiorstwa

[17] Rozumiany jako: (wartość brutto aktywów trwałych - wartość netto aktywów trwałych) / wartość brutto aktywów trwałych

podstawowych kompetencji i obowiązków rad nadzorczych, które opiniują również roczne plany rzeczowo-finansowe, przez co dodatkowo uczestniczą w procesie kształtowania polityki sponsoringu spółki i udzielania darowizn. Ponadto wyjaśnił, że przepisy prawa dopuszczają zawieranie umów sponsoringowych i przekazywanie darowizn przez spółki komunalne.
W ocenie NIK w ramach nadzoru właścicielskiego, Gmina nie powinna dopuścić do dokonywania przez Spółki wydatków na cele, które nie służą realizacji zadań określonych w aktach założycielskich Spółek.

(akta kontroli str. 293-322, 1279-1293)

W latach 2018-2020 Zespół Audytu Wewnętrznego i Kontroli przeprowadził: kontrolę realizacji umowy o świadczenie usług publicznych w PGK (dot. gospodarki odpadami komunalnymi, polegającej na zagospodarowaniu odpadów z obszaru Miasta Słupska), audyt koordynacji zadań z zakresu budownictwa mieszkaniowego przez STBS oraz czynności doradcze w PGM i w Spółce „Trzy Fale", odpowiednio w zakresie realizacji zaleceń przeglądów kominiarskich i gazowych w lokalach mieszkalnych stanowiących własność Miasta oraz uzasadnienie wniosku o podwyższenie kapitału zakładowego. Ustalenia dotyczące badanych przez Zespół Audytu spółek, wynikające z ww. czynności kontrolnych, doradczych i audytowych, były przekazywane do wiadomości Prezydentowi Miasta.

(akta kontroli str. 90, 920-971)

2.2. W zasadach nadzoru właścicielskiego wprowadzono obowiązek sprawozdawczy określania zakresu wykonania planu remontów i planu inwestycji, z czego w kwartalnych informacjach należało wykazać dane o zadaniach i wydatkach inwestycyjnych w zakresie obejmującym m.in.: informacje o wartości umowy, harmonogramie wydatków, zakresie rzeczowym i jego postępie, zagrożeniach realizacji, źródłach finansowania. Sposób wywiązywania się z obowiązku składania sprawozdań opisano w pkt 2.1 wystąpienia pokontrolnego.

Informacja o zamierzeniach spółek komunalnych (w tym w zakresie inwestycyjnym i remontowym), zamieszczana była również w sprawozdaniach zarządów z działalności spółek.

Prezydent Miasta wyjaśniła, że sprawozdania kwartalne były analizowane przez Dyrektorów właściwych Wydziałów i omawiane podczas spotkań z odpowiednim Zastępcą Prezydenta Miasta. Odpowiedni pracownicy Urzędu uczestniczyli w posiedzeniach rad nadzorczych spółek komunalnych, podczas których przedstawiano informacje o planach działania spółek i wydarzeniach mogących mieć wpływ na ich funkcjonowanie (w tym dotyczących stanu liczebnego i technicznego posiadanego przez te spółki majątku).
Wyjaśniła również, że nadzór nie miał bezpośredniego wpływu na ochronę mienia badanych spółek. Właściciel posiada wiedzę o stanie mienia wszystkich badanych spółek, zna ich sytuację ekonomiczną jak i plany inwestycyjne. Prace zarządów i rad nadzorczych były oceniane dobrze. Nie wystąpiły niepokojące sytuacje, które wymuszałyby podjęcie interwencji przez Właściciela, w tym w zakresie ochrony mienia.

(akta kontroli str. 33-68, 356, 365-367, 385, 394, 397-398, 419-420, 423, 431-433, 434, 449-452, 454-455, 457-458, 474, 700-850, 1113, 1143-1145, 1159-1187, 1205)

2.3. Na dzień 31 grudnia lat 2018-2020 zadłużenie spółek ze 100% udziałem Miasta[18], wyniosło odpowiednio: 41 507,8 tys. zł (w tym: zadłużenie STBS- 44,4% tej kwoty; zadłużenie PGK – 21,8%; zadłużenie PGM sp. z o.o. – 1,5%; zadłużenie

[18] PGK, PGM, STBS, MZK, Trzy Fale sp. z o.o.

MZK sp. z o.o. – 10,0%), 55 408,6 tys. zł (w tym: zadłużenie STBS – 31,3%; zadłużenie PGK – 17,1%, zadłużenie PGM sp. z o.o. – 1,4%, zadłużenie MZK sp. z o.o. – 3,3%) i 45 627,2 tys. zł (w tym: zadłużenie STBS – 35,0%; zadłużenie PGK – 14,6%, zadłużenie PGM sp. z o.o. – 1,5%, zadłużenie MZK sp. z o.o. – 0,0%). Zadłużenie spółek ze 100% udziałem Miasta w stosunku do zadłużenia Miasta ogółem wyniosło odpowiednio: 17,7%, 21,5% i 15,5%.

(akta kontroli str. 7, 600, 602, 604, 606-608)

2.4. W akcie założycielskim:

a) STBS (akt notarialny Rep. A nr 4278/2020 z dnia 28.07.2020 r.) w §5 określono, że Spółka może działać na obszarze Rzeczpospolitej Polskiej. Została powołana w celu rozszerzenia możliwości zaspokajania potrzeb mieszkaniowych rodzin, których nie stać na budowę lub kupno własnego mieszkania, poprzez budowę dla nich mieszkań na wynajem o umiarkowanych czynszach.

Sekretarz Miasta wyjaśnił, że zapis dotyczący działania na obszarze RP wprowadzono do statutu w 1997 r. przez Urząd Mieszkalnictwa; zapewniał on możliwość prowadzenia działalności polegającej na zarządzaniu budynkami mieszkalnymi i niemieszkalnymi nie stanowiącymi własności Spółki, sprawowaniu funkcji inspektora zastępczego w budowie budynków i budowli, prowadzenie remontów i modernizacji domów nie będących własnością Spółki poza obszarem Miasta. Środki uzyskiwane z tego tytułu miały być przeznaczane na działalność statutową. Spółka do 2020 r. nie osiągała z tego tytułu żadnych przychodów;

b) PGM (akt notarialny Rep. A nr 334/2018 z dnia 19.01.2018 r.) w § 2 określono, że Spółka może działać na obszarze Rzeczpospolitej Polskiej. Została powołana w celu wykonywania zadań własnych gminy w zakresie zarządzania nieruchomościami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Słupska.

PGM zgodnie ze statutem prowadziła działalność polegająca na zarządzaniu nieruchomościami wspólnot mieszkaniowych, w tym poza obszarem administracyjnym Miasta na podstawie jednej umowy. W latach 2018-2020 PGM uzyskało z tytułu zarządzania nieruchomością Wspólnoty Mieszkaniowej położonej na terenie Gminy Kobylnica przychody w kwocie 5,8 tys. zł.

Prezydent Miasta wyjaśniła, że decyzję o podpisaniu umowy na zarządzanie wspólnotą poza terenem administracyjnym Miasta podjął Zarząd Spółki w dniu 19 października2012 r.; nie odpowiedziała na pytanie o przyczyny udzielenia zgody w statucie Spółki na świadczenie tego rodzaju usług dla wspólnoty położonej poza obszarem administracyjnym Słupska.

Spółka komunalna jest formą aktywności jednostki samorządu terytorialnego, a rolą spółki komunalnej jest wykonywanie ustawowych zadań jednostki samorządu terytorialnego, niejako w zastępstwie tej jednostki. Oznacza to, że wszelkie prawne ograniczenia aktywności jednostki samorządu terytorialnego odnoszą się także do spółki komunalnej[19];

c) PGK (akt notarialny A nr 2274/2017 z dnia 23.05.2017 r.) w § 5 wprowadzono zapis, że Spółka może działać na obszarze Polski i innych krajów. Została powołana w celu realizowania zadań własnych Miasta Słupska w zakresie utrzymania czystości i porządku.

Sekretarz Miasta wyjaśnił, że poza granicami Miasta Słupska znajdowało się składowisko odpadów PGK, które powstało w 1986 r. na terenie gminy Słupsk w miejscowości Bierkowo, a które stanowiło majątek przekształconego PGK. Składowisko stało się zatem majątkiem Spółki od 1992 r. tzn. od momentu przekształcenia komunalnego przedsiębiorstwa w spółkę z ograniczoną

[19] Wyrok SN z dnia 7 października 2015 r., I CSK 826/14; LEX nr 1958498.

odpowiedzialnością. Spółka za zgodą właściciela oraz w związku z podpisanymi porozumieniami komunalnymi Miasta Słupska z Miastem Ustka w 1995 r. oraz Gminą Ustka w 2000 r. rozpoczęła sukcesywną rozbudowę Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Bierkowie. Spółka mogła korzystać z finansowej pomocy Funduszu Ochrony Środowiska w Gdańsku, Ekofunduszu, środków Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego i Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej), gdzie instytucje dofinansowywały przedsięwzięcia regionalne, a nie lokalne. W 2016 r. Sejmik Województwa Pomorskiego uchwalił Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 (PGOWP 2022) oraz przyjął uchwałę w sprawie wykonania PGOWP 2022 (Uchwała SWP Nr 322/XXX/16). Uchwała ta była aktem prawa miejscowego i określała regiony gospodarki odpadami komunalnymi, regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionów (awarie). Instalacja RIPOK w Bierkowie znajdowała się w Regionie Zachodnim i była zobligowana do przyjmowania odpadów z powiatu słupskiego, bytowskiego, kartuskiego i kościerskiego. W roku 2019 ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz innych ustaw zniosła zasadę regionalizacji w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych. W związku z powyższym Spółka przyjmuje odpady w ramach zawartych porozumień komunalnych (z Gminą Słupsk i z Gminą Kobylnica) oraz na podstawie umów zawartych w drodze postępowań przetargowych. Ponadto od 2016 r. w granicach administracyjnych Gminy Słupsk, tj. poza Miastem Słupsk, działa również Grzebowisko dla zwierząt pn. „Dolina Pupilków", które jest zlokalizowane na gruntach należących do Spółki i którego obsługę powierzono Spółce. Spółka nie jest w stanie podać wysokości uzyskanych przychodów z realizacji zadań poza obszarem administracyjnym Miasta Słupska gdyż, system ewidencyjny i plan kont nie pozwala na określenie takich wartości. Spółka nie posiada ewidencji przychodu ze względu na obszar wykonywanej usługi.

W latach 2018-2020 Miasto Słupsk z tytułu porozumień z Gminą Słupsk i z Gminą Kobylnica, dotyczących funkcjonowania RIPOK, otrzymało środki w kwocie 1 576,5 tys. zł. PGK na podstawie umów zawartych w drodze postępowań przetargowych (powyżej 30 000 euro, dotyczących RIPOK), uzyskało przychody w kwocie 38 535,3 tys. zł netto[20]. Z tytułu funkcjonowania grzebowiska dla zwierząt PGK zrealizował przychody w kwocie 104,6 tys. zł;

d) MZK (akt notarialny A nr 6211/2017 z dnia 20.06.2017 r.) w §2 określono, że Spółka może działać na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej oraz za granicą. W §1 pkt 4 statutu wskazano również, że Spółka może wykonywać zadania na rzecz innych gmin na podstawie porozumień międzygminnych. Została powołana w celu wykonywania zadań własnych gminy w zakresie komunikacji miejskiej. Mogła również prowadzić działalność badawczo-rozwojową w celu opracowywania projektów oraz wdrażania nowoczesnego i kompleksowego systemu mobilności opartego nie tylko na transporcie zbiorowym o zasięgu miejskim oraz regionalnym. Zadania dotyczące komunikacji miejskiej były wykonywane na podstawie porozumień międzygminnych na terenie Gminy Słupsk[21] i Gminy Kobylnica[22].

Sekretarz Miasta wyjaśnił, że MZK świadczyła między innymi usługi przewozowe dla mieszkańców Miasta Słupska (oraz ościennych gmin) w czasie gdy Spółka posiadała tabor dalekobieżny. Dodatkowo kilka lat temu w związku

[20] Za transport i zagospodarowanie odpadów

[21] Z dnia 28 czerwca 2013 r.

[22] Z dnia 28 lutego 2011 r.

z posiadaniem najnowocześniejszego (ekologicznego) taboru autobusowego incydentalnie (w okresach obniżonej aktywności przewozowej) Spółka użyczała pojazdy Scania Polska w celu prezentacji ich na targach co stanowiło istotny element promocji Miasta Słupska. Działalność przewozowa prowadzona przez MZK odbywa się na terenie Miasta Słupsk i dwóch gmin ościennych (gmina Słupsk i gmina Kobylnica).
Ewidencja Spółki uniemożliwia dokonanie podziału dochodów uzyskiwanych z tytułu usług przewozowych wykonywanych tylko w granicach administracyjnych Miasta Słupska. Miasto Słupsk z tytułu zawartych porozumień z Gminą Słupsk i z Gminą Kobylnica w sprawie realizacji zadań w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, otrzymało w latach 2018-2020 z tytułu udziału w kosztach środki w kwocie 1 682,5 tys. zł (odpowiednio: 516,8 tys. zł, 461,3 tys. zł i 704,4 tys. zł).
(akta kontroli str. 251-318, 980-982, 1013-1096, 1097-1099, 1100-1102, 1105-1107, 1115, 1122-1124, 1227-1228, 1239, 1264, 1265-1277)

Część zakresu działalności, wskazanego w statutach czterech badanych spółek[23], pokrywała się, tj.:

a) zarząd budynkami mieszkalnymi i niemieszkalnymi nie stanowiącymi własności spółki (§10 ust.2 pkt4 – PKD 68.32.Z) wpisany był do statutu STBS[24] i PGM;

b) wynajem i zarządzenie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (§3 pkt 3 – PKD 68.20 Z) wpisane było do statutu PGM i MZK, a do statutu STBS wpisano wynajem lokali użytkowych znajdujących się w budynkach spółki (§10 ust.2 pkt 3 – PKD 68.20.Z);
Wymienione Spółki wykonują tożsame działania, ale nie na tym samym majątku.

c) konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli (§3 pkt 19; PKD 45.20.Z) wpisana była do statutów PGK i MZK;

d) działalność usługowa wspomagająca transport lądowy (§3 pkt 20; PKD 52.21.Z) wpisana była do statutów PGK i MZK;

e) transport drogowy towarów (§3 pkt 3; PKD 49.41.Z) wpisany był do statutów PGK i MZK;

f) sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw (§3 pkt 23; PKD 47.30.Z) wpisana była do statutów PGK i MZK;

g) prace remontowo-budowlane:

– wpisane do statutów STBS oraz PGM, w szczególności: rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych, przygotowanie terenu pod budowę, wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych, wykonywanie instalacji elektrycznych, pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej nie sklasyfikowane, wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych i klimatyzacyjnych, wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych, tynkowanie, zakładanie stolarki budowlanej, malowanie i szklenie, wykonywanie pozostałych robót budowlanych i wykończeniowych, posadzkarstwo, tapetowanie i oblicowanie ścian (PKD: 43.11.Z, 43.12.Z.43.91.Z, 43.21.Z, 43.21.Z, 43.21.Z, 43.29.Z, 43.31.Z, 43,32.Z, 43.34.Z, 43.39.Z, 43.33.Z),

– wpisane do statutu PGK, w szczególności: rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych oraz przygotowanie terenu pod budowę (§8 pkt 23, 24 – PKD:

[23] PGK, PGM, MZK, STBS.

[24] Prezes Zarządu STBS poinformował, że Spółka na własnym gruncie wybudowała z własnych środków pochodzących z wieloletniej akumulacji zysku oraz ze środków przyszłych właścicieli trzy budynki mieszkalne ze 100 lokalami mieszkalnymi. Inwestycja stanowiąca własność Spółki obejmowała adresy Szafranka 14, 16 i 18. Z chwilą sprzedaży pierwszego lokalu mieszkalnego, z mocy prawa powstała wspólnota mieszkaniowa. Pierwszy właściciel zlecił (ustanowił) zarządcą nieruchomości STBS. Do dnia dzisiejszego wyodrębnionych zostało 69 lokali. Pozostałe stanowią własność spółki i w chwili obecnej są wynajmowane na zasadach STBS.

43.11Z i 43.12.Z), co związane było (według wyjaśnień Zastępcy Prezydenta) z pracami ziemnymi prowadzonymi w związku ze składowaniem odpadów, zamykaniem ich składowisk i rekultywacją;

– wpisane do statutu MZK, w szczególności: wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych i klimatyzacyjnych, tynkowanie, zakładanie stolarki budowlanej, posadzkarstwo, tapetowanie i oblicowywanie ścian, malowanie i szklenie, wykonywanie pozostałych robót budowlanych i wykończeniowych (§3 pkt11-16; PKD: 43.22.Z, 43.31.Z, 43.32.Z, 43.33.Z, 43.34.Z).

Z wyjaśnień Prezydenta Miasta i Prezesów Zarządów Spółek wynika, że powszechna praktyka wskazuje, że racjonalnie działający podmiot stara się na etapie jej tworzenia sformułować zapisy umowy spółki w taki sposób aby nie ograniczać jej funkcjonowania ponad potrzebę, mając jednocześnie na uwadze, że każda zmiana wymaga formy aktu notarialnego. Samo zawarcie zapisów w umowie nie obliguje przy tym do działania w tym zakresie. Urząd nie zlecał analiz ekonomicznych realizacji tych samych zadań przez różne podmioty.

(akta kontroli str. 251-322, 983-984, 991-992, 1125-1131, 1133-1136, 1158, 1196, 1206)

Do statutu PGK określającego przedmiot działalności (§8) wpisano w szczególności takie zadania jak: pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęcia sportowe i rekreacyjne (PKD 85.51.Z), pozaszkolne formy edukacji artystycznej i gdzie indziej nie sklasyfikowane (PKD: 85.52.Z oraz 85.59.Z), artystyczna i literacka działalność twórcza (PKD 90.03.Z), działalność bibliotek, archiwów, muzeów (PKD: 91.01.A, 91.01.B, 91.02.Z), pogrzeby i działalność pokrewna (PKD 96.03.Z), działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki i zarządzanie urządzeniami informatycznymi (PKD 62.02.Z i 62.03.Z), działalność usługowa wspomagające eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz działalność usługowa wspomagająca pozostałe górnictwo i wydobywanie (PKD 09.10.Z i 09.90.Z), wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną (PKD 35.11.Z, 35.12.Z, 35.13.Z, 35.14.Z). Wymienione zadania były niezgodne z realizacją celu do którego powołano PGK (utrzymanie czystości i porządku) lub nie mieściły się w katalogu zadań własnych Miasta określonych w art.7 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym[25].

Zastępca Prezydent wyjaśnił, że rodzaje działalności oznaczone w statucie PGK numerami PKD: 85.51.Z, 85.52.Z, 90.03.Z, 91.01.A, 91.02.Z, 62.02.Z, 62.03.Z, 09.10.Z, 09.90.Z, są zbędne i zostaną usunięte na najbliższym posiedzeniu Walnego Zgromadzenia Wspólników.

Działalność archiwów (91.01.B) jest prowadzona przez PGK, które powstało po podziale Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Słupsku i kolejnym przekształceniu, a zarządzenie dotyczące podziału wprowadziło na Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Słupsku obowiązek prowadzenia archiwum w zakresie dokumentacji pracowniczej, który przejęło następnie PGK. Działalność oznaczona numerem PKD 96.03Z jest prowadzona przez PGK i dotyczy zadania własnego Miasta Słupska jakim jest prowadzenie grzebowiska dla zwierząt (z tego tytułu w latach 2018-2020 PGK osiągnęło ogółem przychody w kwocie 104,6 tys. zł netto). Zapis dotyczący pozaszkolnych form edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowanych (PKD 85.59B), wprowadzono z uwagi na prowadzoną przez PGK edukację ekologiczną mieszkańców Miasta, która polega na przygotowywaniu i doręczaniu ulotek informujących np. o sposobie segregowania odpadów. Zapisy związane z wytwarzaniem, przesyłaniem, dystrybucją i handlem energią elektryczną

[25] Dz. U. z 2020 r. poz.713 ze zm.

(PKD: 35.11.Z, 35.12.Z, 35.13.Z i 35.14.Z) są związane z działalnością podstawową Spółki, tj. zagospodarowaniem odpadów i wiążą się z produkcją energii elektrycznej z gazu powstałego w procesie fermentacji metanowej odpadów składowanych w kwaterze (w latach 2018-2020 przychody ze sprzedaży energii elektrycznej wyniosły ogółem 7,5 tys. zł).

(akta kontroli str. 293-308, 989-990, 1137-1142)

Do statutu MZK określającego przedmiot działalności (§ 3), wpisano w szczególności: sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych i bezalkoholowych prowadzoną w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.25.Z) oraz restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne (PKD 56.10.A), tj. zadania, które nie mieściły się w katalogu zadań własnych określonych w art.7 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym. Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił, że sprzedaż napojów bezalkoholowych i piwa prowadzona była na stacji paliw należącej do majątku MZK w latach 2018-2020. Spółka osiągnęła z tego tytułu przychody w kwocie ogółem 98,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 309-322, 988, 1039-1096, 1105-1106, 1132)

Do statutu PGM, w części dotyczącej przedmiotu działalności Spółki (§ 3), wpisano w szczególności działalność rachunkowo-księgową, doradztwo podatkowe (PKD 69.20.Z), tj. zadanie, które nie mieściło się w katalogu zadań własnych Miasta określonych w art.7 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym.
Zastępca Prezydenta wyjaśniła, że podstawowym rodzajem działalności Spółki jest zarządzanie nieruchomościami (PKD 68.32.Z) w ramach której prowadzona jest obsługa nieruchomości od strony formalnej oraz finansowej; obsługa finansowa sprowadza się do zapewnienia obsługi konta bankowego, planowania i prowadzenia ewidencji księgowej oraz sprawozdawczości. Spółka nie prowadziła doradztwa podatkowego.

(akta kontroli str. 283-292, 987, 1122-1124)

Przychody Spółki z działalności poza sferą użyteczności publicznej[26] wyniosły w latach 2018-2020 łącznie 49 418,0 tys. zł, co stanowiło 37,6% przychodów ogółem, w tym przychody ze świadczenia usług o charakterze komercyjnym, niestanowiących dochodów z majątku[27], wynosiły 48 555,6 tys. zł (37,0% przychodów ogółem).

(akta kontroli str. 1105-1107, 1225-1226, 1233-1234)

2.5. Zgodnie z § 9 pkt 4 załącznika do zarządzenia Prezydenta Miasta Słupska w sprawie zasad nadzoru właścicielskiego, członkami rad nadzorczych nie mogli być pracownicy Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Miasta Słupska z wyłączeniem pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Miasta, których działalność nie koliduje z zakresem działania danej spółki.

W latach 2018-2020 żaden z pracowników Urzędu nie wykonywał czynności nadzoru właścicielskiego w spółkach ze 100% udziałem Miasta.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych[28], do obowiązków pracownika samorządowego należy w szczególności bezstronne wykonywanie zadań. W Urzędzie przyjęto wewnętrzne regulacje[29] zobowiązujące pracowników do postępowania zgodnie z zasadami

---

[26] Przychody z tytułów: sprzedaży paliwa i towarów na stacji paliw, działalności reklamowej polegającej na wykorzystywaniu powierzchni autobusów i ekspozycji plakatów, wynajmu powierzchni i pomieszczeń (w tym parkowanie), dzierżawy gruntów, wynajmu autobusów

[27] Przychody z tytułu sprzedaży paliwa i towarów na stacji paliw, w tym na rzecz Miasta i jego jednostek organizacyjnych

[28] Dz. U. z 2019 r. poz. 1282.

[29] Zarządzenie Prezydenta Miasta Słupska z dnia 26 sierpnia 2005 r. Nr 849/OK/05 (zmienione zarządzeniem z dnia 21 września 2015 r. Nr 664/ZK/2015) w sprawie wprowadzenia Kodeksu etyki pracowników Urzędu Miejskiego w Słupsku

bezstronności - postępowanie miało być jawne i wolne od podejrzeń o jakąkolwiek formę interesowności lub korupcji, w szczególności: niedopuszczalny był związek między interesem publicznym i prywatnym. Konieczność przestrzegania zasady bezstronności wpisano również do Regulaminu Pracy Urzędu[30].

(akta kontroli str. 7, 12-68, 520-521, 579-580, 973-974)

3. W latach 2018-2020 Rada Miejska Słupska podjęła jedną uchwałę w sprawie transferu majątku do STBS; uchwałą z dnia 28 grudnia 2018 r.[31], zdecydowano o wniesieniu do Spółki, wkładu w wysokości 6 620 tys. zł, w związku z budową wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Długiej/Płowieckiej; środki wniesiono do Spółki w kwocie 3 220,0 tys. zł w 2019 r.[32] i w kwocie 3 400,0 tys. zł w 2020 r.[33] (tj. w planowanych okresach i w planowanych kwotach). W wymienionym okresie Miasto Słupsk nie dokonywało transferów majątku trwałego jak i obrotowego do pozostałych trzech (z czterech badanych) spółek, tj.: MZK, PGK i PGM. Żadnej z czterech badanych spółek nie udzielano ulg.

Ponadto w latach 1997-1998 Rada podjęła dwie uchwały w sprawie poręczenia kredytu na budowę dwóch budynków mieszkalnych przez STBS[34] - kredyty były zaciągnięte w Krajowym Funduszu Mieszkaniowym działającym przy Banku Gospodarstwa Krajowego (umowy poręczenia wykazano w załączniku do uchwały z dnia 28 grudnia 2018 r.).

Zastępca Prezydenta wyjaśniła, że na każdym etapie realizacji inwestycji z wykorzystaniem środków przekazanych na ten cel przez Miasto, Spółka informowała o postępach prac. Zarząd STBS pozostawał w stałym kontakcie z odpowiednim wydziałem merytorycznym Urzędu, w szczególności składano w Urzędzie harmonogramy rzeczowo-finansowe. Zaangażowanie procesu było również przedmiotem obrad Rady Miejskiej w Słupsku. STBS przekazywała do Urzędu również dokumentację dotyczącą realizacji prac budowlanych objętych umową poręczenia, wymaganą przez instytucje udzielającą wsparcia. Miasto nie ponosiło wydatków z tytułu umów poręczeń.

(akta kontroli str. 8, 74, 581, 583-598, 985-986, 993-999, 1208-1211)

W informacjach o stanie mienia komunalnego za lata 2018-2020 (odpowiednio z 14 marca 2019 r., z 23 marca 2020 r. i z 30 marca 2021 r.) znajdowały się informacje o wielkości i wartości udziałów Miasta Słupska w spółkach komunalnych, tj. zgodnie z wymogiem art. 267 ust. 1 pkt 3 lit.b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[35].

(akta kontroli str. 1212-1222)

4.1. W załączniku do zarządzenia Prezydenta Miasta w sprawie zasad nadzoru właścicielskiego określono zadania i czynności przypisane radom nadzorczym spółek, obejmujące m.in.: monitorowanie i kontrolę wykonywanych przez spółkę zadań, w tym o charakterze użyteczności publicznej; wybór i współpracę z biegłym rewidentem; ocenę sprawozdania finansowego w zakresie jego zgodności z księgami i dokumentami; ocenę sprawozdania zarządu z działalności spółki i wniosków co do sposobu podziału zysku lub pokrycia straty; powoływanie

---

[30] Zarządzenie Prezydenta Miasta z dnia 29 marca 2018 r. Nr 413/ZK/2018

[31] Nr III/43/18 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2019-2033

[32] Uchwała Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 28 grudnia 2018 r. Nr III/42/18 w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Słupska na 2019 r.

[33] Uchwała Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 18 grudnia 2019 r. Nr XIV/268/19 w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Słupska na 2020 r.

[34] Uchwały Rady Miejskiej Słupska z dnia 17 grudnia 1997 r. Nr XLII/445/97 z dnia 30 grudnia 1998 r. Nr III/22/98

[35] Dz.U. z 2021 r. poz. 305..

i odwoływanie członków zarządu; zawieranie umów z członkami zarządu; reprezentowanie spółki w sporach z członkiem zarządu.

(akta kontroli str.8, 33-68, 186-248, 251-322, 1191)

Szczegółowe cele zarządcze dla zarządów spółek objętych badaniem, zostały określone przez rady nadzorcze w uchwałach w sprawie ustalania wskaźników określających wykonanie celów zarządczych, wartości referencyjnych oraz trybu i sposobu oceny ich wykonania (cele dla obszarów ustaliło zgromadzenie wspólników w drodze uchwał w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu[36]) w sposób następujący:

a) STBS:

– na 2018 r.[37]: utrzymanie wskaźników zaległości czynszowych netto dla całego zasobu na poziomie nie wyższym niż 3,5%, utrzymanie wskaźnika pokrycia i obsługi zadłużenia na poziomie nie niższym niż 1,1%, utrzymanie wskaźnika finansowania kosztów na poziomie nie niższym niż 1,05%, realizacja inwestycji zgodnie z harmonogramem. Wskazane cele były mierzalne; trzy z nich zostały wykonane w 100,0%, a jeden (dotyczący realizacji inwestycji) nie został wykonany, co zostało uwzględnione w rozliczeniu wynagrodzenia zmiennego;

– na 2019 r.[38]: utrzymanie wskaźników zaległości czynszowych netto dla całego zasobu na poziomie nie wyższym niż 3,5%, utrzymanie wskaźnika pokrycia i obsługi zadłużenia na poziomie nie niższym niż 1,1%, utrzymanie wskaźnika finansowania kosztów na poziomie nie niższym niż 1,05%, realizacja inwestycji zgodnie z harmonogramem, realizacja czynności zarządczych wobec wspólnoty mieszkaniowej trzech bloków. Wskazane cele były mierzalne; zostały wykonane w 100,0% i rozliczone finansowo;

– na 2020 r.[39]: utrzymanie wskaźników zaległości czynszowych netto dla całego zasobu na poziomie nie wyższym niż 3,5%, utrzymanie wskaźnika pokrycia i obsługi zadłużenia na poziomie nie niższym niż 1,1%, utrzymanie wskaźnika finansowania kosztów na poziomie nie niższym niż 1,05%, realizacja inwestycji i remontów zgodnie z harmonogramem, realizacja czynności zarządczych wobec wspólnoty mieszkaniowej trzech bloków. Wskazane cele były mierzalne; do dnia 20 maja 2020 r. rada Nadzorcza nie podjęła uchwały w sprawie wykonania tych celów;

(akta kontroli str. 323-331, 350-352, 1110-1111, 1229-1232)

b) PGM:

– na 2018 r.[40]: realizacja zadań ujętych w Wieloletnim Programie Inwestycji (dalej: „WPI"), remont nie mniej niż 50 pustostanów zgodnie z Programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta, rewitalizacja co najmniej 10 budynków wskazanych wspólnot mieszkaniowych, utrzymanie dodatniego wyniku finansowego, utrzymanie poziomu przychodów z tytułu czynszów najmu i opłat niezależnych od właściciela na poziomie z 2017 r. powiększonego o podwyżkę czynszu (5%) z uwzględnieniem powierzchni sprzedanych lokali w 2017 r. Wskazane cele były mierzalne; dla każdego z nich określono wagę; jeden (dotyczący utrzymania poziomu przychodów) nie został wykonany, co zostało uwzględnione w rozliczeniu finansowym;

---

[36] Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PGM z dnia 26 czerwca 2017 r. Nr 6/2017; uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników MZK z dnia 20 czerwca 2017 r. Nr 4/I/2017; uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PGK z dnia 23 maja 2017 r. Nr 8/2017; uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników STBS z dnia 13 czerwca 2017 r. Nr 9/2017

[37] Uchwała z dnia 7 czerwca 2018 r. Nr 10/2018

[38] Uchwała z dnia 13 czerwca 2019 r. Nr 10/2019

[39] Uchwała z dnia 24 października 2019 r. Nr 14/2019

[40] Uchwała z dnia 22 maja 2018 r. Nr 4/RN/2018 zmieniona uchwałą z dnia 7 czerwca 2019 r. Nr 6/RN/2019

– na 2019 r.[41]: realizacja zadań ujętych w WPI, remont 20 lokali mieszkalnych, rewitalizacja co najmniej 5 budynków wskazanych wspólnot mieszkaniowych, utrzymanie dodatniego wyniku finansowego, utrzymanie poziomu przychodów z tytułu czynszów najmu i opłat na poziomie 90%. Podane cele były mierzalne; dla każdego celu określono wagę; zostały wykonane w 100,0% i rozliczone finansowo;
– na 2020 r.[42]: realizacja zadań ujętych w WPI, wymiana placu zabaw, remont 10 lokali mieszkalnych, rewitalizacja co najmniej 5 budynków wskazanych wspólnot mieszkaniowych, utrzymanie dodatniego wyniku finansowego, utrzymanie poziomu przychodów z tytułu czynszów najmu i opłat na poziomie 90%. Podane cele były mierzalne; dla każdego z nich określono wagę.

(akta kontroli str.332-349, 353-354,486-487, 612-615, 1108-1109)

c) MZK[43]:

- zakup pięciu autobusów (cel z 2018 r i 2020 r.); utrzymanie wskaźników produktu dla projektu unijnego pn. „Węzeł transportowy Miejskiego Obszaru Funkcjonowania Słupska z elementami priorytetów dla komunikacji zbiorowej (cel z 2019 r.); realizacja umownych zadań przewozowych (cel z lat 2018-2020, miał być oceniony na podstawie realizacji postanowień umowy dotyczącej zleconych zadań przewozowych); spłata zaciągniętych zobowiązań kredytowych i utrzymanie płynności finansowej (cel z lat 2018-2020 miał być oceniony na podstawie terminowości spłat bieżących zobowiązań i kredytów); utrzymanie minimalnej codziennej gotowości technicznej na poziomie nie niższym niż 85% (cel z lat 2018-2020, który miał być oceniony na podstawie raportów). W każdym roku przy celach wskazano wagę każdego z nich dla oceny działalności MZK. Przy wskaźniku „utrzymanie płynności finansowej" nie określono poziomu tej płynności.

(akta kontroli str. 316-317, 478-482, 616-619, 1013-1014, 1103-1104)

d) PGK:

– na rok 2018 r.[44], 2019 r.[45] i 2020 r.[46]: osiągnięcie pozytywnych wskaźników zagospodarowania odpadów (wskaźnik redukcji składowanych odpadów biodegradowalnych miał być zgodny z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa w danym roku), uzyskanie dodatniego wyniku finansowego i realizacja inwestycji zawartych w rocznym planie. Podane cele były mierzalne (dla każdego z nich określono w latach 2018-2020 wagi), osiągnięte w 100% i rozliczone finansowo w latach 2018-2019.

(akta kontroli str. 488-509, 512-514, 621-624, 1112)

4.2. Zgodnie z art. 10a ust. 7 ustawy o gospodarce komunalnej (w brzmieniu obowiązującym od 29 marca 2019 r.[47]) podmiot reprezentujący jednostkę samorządu terytorialnego (dalej: „jst"), w zakresie wykonywania praw z udziałów, obowiązany był podejmować działania mające na celu określenie, w drodze uchwały walnego zgromadzenia lub zgromadzenia wspólników, w statucie spółki, lub umowie spółki, wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego, określonych w art. 22 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym. W żadnym statucie badanych Spółek (PGM, PGK, STBS i MZK) nie określono

---

[41] Uchwała z dnia 12 lutego 2019 r. Nr 1/RN/2019 zmieniona uchwałą z dnia 7 czerwca 2019 r. Nr 5/RN/2019

[42] Uchwała z dnia 18 marca 2020 r. Nr 1/RN/2020

[43] Uchwała z dnia 12 grudnia 2017 r. Nr 4/V/2017 zmieniona uchwałą z dnia 06 czerwca 2018 r. Nr 3/III/2018; uchwała z dnia 27 lutego 2019 r. Nr 3/I/2019; uchwała z dnia 5 grudnia 2019 r. Nr 4/V/2019

[44] Uchwała z dnia 26 września 2018 r. Nr 14/2018

[45] Uchwała z dnia 15 kwietnia 2019 r. Nr 7/2019

[46] Uchwała z dnia 20 lutego 2020 r. Nr 4/2020

[47] W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 28 marca 2019 r. art. 10a ust. 7 odwoływał się do podmiotu wykonującego prawa z akcji i ciążących na nim powinnościach.

wymogów dla kandydata na członka organu zarządzającego. Nie podjęto również stosownych uchwał zgromadzenia wspólników w tej sprawie.

Sekretarz Miasta wyjaśnił, że stosowne zapisy znajdują się w statutach spółek STBS, PGK i PGM oraz że zapisów takich brak jest w statucie MZK, co zostanie uzupełnione na najbliższym zgromadzeniu wspólników. Wymogi takie określono dla zarządu MZK, w trakcie kontroli NIK, w dniu 14 maja 2021 r. (podczas zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników).

NIK zauważa, że w statutach trzech (z czterech) badanych spółek (PGM, PGK i STBS) znajdowały się jedynie ogólne zapisy o konieczności przestrzegania przepisów ustawy o gospodarce komunalnej. W żadnej ze Spółek nie podjęto wymaganych ustawowo uchwał i nie określono w statutach wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego.

W §21 ust.1 i ust.2 załącznika do zarządzenia w sprawie wprowadzenia zasad nadzoru właścicielskiego od 1 września 2017 r. do 18 marca 2019 r. wskazano, że powołanie na członka zarządu następuje po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego przez radę nadzorczą, a celem tego postępowania jest dobór kompetentnych osób zgodnie z kryteriami określonymi w art. 22 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym. W obowiązujących od 18 marca 2019 r. zasadach nadzoru właścicielskiego nie określono wymogów jakie musi spełniać kandydat na członka zarządu spółek miejskich wskazanych w art. 22 wymienionej ustawy.

(akta kontroli str. 8, 33-68, 186-322, 520, 561, 568-569, 1155, 1262-1263)

4.3. Okresowej oceny pracy zarządów czterech badanych spółek, dokonywano raz do roku po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych i sprawozdań zarządu z działalności spółek. W latach 2018-2019 podczas zwyczajnego zgromadzenia wspólników członkowi zarządu jednej ze spółek nie udzielono absolutorium i odwołano ze stanowiska (art.231 §2 pkt 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, dalej „ksh"[48]) – pozostali otrzymali wymagane absolutoria.

Zastępcy Prezydenta Miasta wyjaśnili, że w trakcie roku uczestniczą razem z pracownikami merytorycznymi Urzędu we wszystkich posiedzeniach rad nadzorczych podczas których zarządy informują m.in. o sytuacji ekonomiczno-finansowej. Ponadto Urząd otrzymuje szczegółowe sprawozdania kwartalne charakteryzujące się dużą szczegółowością.

(akta kontroli str. 355-476, 562-563)

4.4. Zakres weryfikacji prawidłowości wypłacania członkom zarządów spółek wynagrodzeń i innych świadczeń był uregulowany w załączniku do zarządzenia Prezydenta Miasta w sprawie zasad nadzoru właścicielskiego. Weryfikacja odbywała się w oparciu o kwartalne zestawienia kosztów wynagrodzeń. We wzorze tej informacji w układzie kwartalnym i w porównaniu do roku ubiegłego, podano takie dane jak: wysokość wynagrodzenia zarządu, średnie miesięczne wynagrodzenie zarządu, średnie miesięczne wynagrodzenie prezesa zarządu, ilość członków zarządu. Sekretarz Miasta wyjaśnił, że wysokość wynagrodzeń członków zarządów przygotowywana jest w oparciu o ustawę o zasadach kształtowania wynagrodzeń.

Ponadto Zastępca Prezydent w złożonych wyjaśnieniach podała, że rozważana jest możliwość wprowadzenia stałych kontroli spółek przez Wydział Audytu i Kontroli w zakresie prawidłowości korzystania przez członków zarządów z określonych urządzeń technicznych i zasobów stanowiących mienie spółek. W okresie objętym kontrolą wysokość wypłaconej odprawy dla jednego z członków zarządu była

[48] Dz. U. z 2020 poz. 1526 ze zm.

konsultowana z Sekretarzem Miasta oraz Dyrektorem Wydziału Zarządzania Kadrami i Organizacji Urzędu. Zastępca Prezydent poinformowała również, że w latach 2018-2020 nie wystąpiły przypadki przyznania odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji.

Zakres naliczania wynagrodzenia zmiennego, zależnego od realizacji przez zarządy celów zarządczych, opisano w pkt. 4.1 wystąpienia. Zastępca Prezydent wyjaśniła, że wynagrodzenie zmienne jest wypłacane po zatwierdzeniu sprawozdań zarządów z działalności spółek i udzielenia absolutoriów. W rozliczeniu za lata 2018-2019 (dla Zarządów PGM, STBS i PGK) wypłacono z tego tytułu ogółem: 190,3 tys. zł.
Zastępca Prezydent poinformowała, że w latach 2018-2020 nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wypłacania wynagrodzeń członkom zarządów.

(akta kontroli str. 124, 323-474, 478-482, 486-516, 616-619, 627-628, 1001-1002, 1006, 1108-1112, 1189)

Ustalono, że Prezes Zarządu MZK była w całym badanym okresie zatrudniona na podstawie umowy o pracę, co zostało usankcjonowane przez Prezydenta Miasta Zarządzeniem Nr 915/OU/2017 z dnia 1 września 2017 r. w sprawie zasad nadzoru właścicielskiego, w którym w § 2 pkt 1 uchylono stosowanie zarządzenia Nr 584/OU/2016 z wyjątkiem przepisów dotyczących wynagradzania członków zarządu obowiązujących do czasu ich zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Odmienne zasady zatrudniania i wynagradzania Zarządu MZK określono w uchwale Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 20 czerwca 2017 r., w której wskazano na zawarcie z członkiem Zarządu umowy o świadczenie usług zarządzania (w § 1 ust. 3 tej uchwały określono jednak, że zasada ta nie dotyczy członka zarządu z którym podpisana jest umowa o pracę, która nie może być rozwiązana z powodu zasad określonych w prawie pracy).

Przewodniczący Rady Nadzorczej zeznał, że Prezes MZK, korzystając z ochrony przedemerytalnej[49] (od października 2016 r.) wybrała korzystniejszą dla siebie umowę o pracę. Jednak termin ochrony stosunku pracy, zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw[50], obejmował okres do chwili osiągnięcia wieku emerytalnego i upłynął z dniem 1 października 2020 r. Ponowienie tej propozycji zostało przedstawione na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 25 marca 2021 r. Prezes potwierdziła, że jest otwarta na propozycję i będzie rozmawiać na temat zmiany formy zatrudnienia, do czego konieczne jest wcześniejsze rozwiązanie umowy o pracę z Prezydentem Miasta. W IV kwartale 2020 r. odbyło się jedno posiedzenie Rady Nadzorczej – w dniu 5 grudnia 2020 r.
Przewodniczący Rady Nadzorczej zeznał również, że podczas spotkania z Prezydentem Miasta i Sekretarzem Miasta, które wg niego miało miejsce w czwartym tygodniu kwietnia 2021 r. ustalono, że działania mające na celu zmianę formy zatrudnienia Prezes Zarządu muszą być poprzedzone działaniami Prezydenta Miasta, który jest stroną umowy o pracę z Prezes Zarządu. Po rozwiązaniu umowy o pracę zostanie przedstawiona propozycja kontraktu.
Sekretarz Miasta wyjaśnił, że po wygaśnięciu ochrony przedemerytalnej rozpoczęły się rozmowy pomiędzy Przewodniczącym Rady Nadzorczej i Prezes Zarządu w sprawie zmiany formy zatrudnienia z umowy o pracę na kontrakt menadżerski. Ustalono wówczas, że działania związane z rozwiązaniem umowy o pracę i nawiązanie kontraktu zostaną podjęte niezwłocznie z chwilą zatwierdzenia przez Zgromadzenie Wspólników sprawozdania finansowego za 2020 r.

---

[49] Od października 2016 r.

[50] Dz. U. z 2017 r. poz.38; dalej: ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach.

W ocenie NIK zmiana formy zatrudnienia Prezes MZK powinna zostać dokonana niezwłocznie po dniu 1 października 2020 r.

(akta kontroli str. 189, 546-559, 616-619, 616-619, 1146-1153, 1202, 1235, 1238, 1240-1246)

4.5. Zgodnie z zasadami nadzoru właścicielskiego[51], obowiązującymi od 1 września 2017 r. do 18 marca 2019 r., wybór członka rady nadzorczej miał być poprzedzony postępowaniem kwalifikacyjnym. Zgodnie z §11 zasad nadzoru właścicielskiego, obowiązujących od 19 marca 2019 r.[52], do kompetencji Prezydenta Miasta należy wskazanie kandydata na członka rady nadzorczej.

Zastępca Prezydent wyjaśniła, że w przypadku potrzeby powołania nowego członka rady nadzorczej Prezydent prowadzi konsultacje i rozmowy z różnymi środowiskami np.: radnymi, przedsiębiorcami, stowarzyszeniami.

W latach 2018-2020 w spółkach objętych badaniem, ogłoszono nabór na jednego nowego członka rady przed 19 marca 2019 r. (PGM) oraz wskazano jednego nowego kandydata po 19 marca 2019 r. (STBS). Pozostałe osoby (tj. dziewięć) powołano do tego organu przez Zgromadzenie Wspólników po raz kolejny.

(akta kontroli str. 8, 33-68, 186-322, 520, 538-543, 560-561, 568-570, 578, 1154-1155, 1262-1263)

W latach 2018-2020 czterech kandydatów na członków rad nadzorczych (z 11) spełniało wymogi, o których mowa w art. 19 ust.1-3 i 5 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Zgodnie z art. 10a ust. 5 ustawy o gospodarce komunalnej, podmiot reprezentujący jednostkę samorządu terytorialnego w zakresie wykonywania praw z udziałów, jako kandydata na członka organu nadzorczego wskazuje osobę, która spełnia wymogi, o których mowa w art. 19 ust. 1-3 i 5 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, z wyłączeniem wymogu posiadania pozytywnej opinii Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych.

W latach 2018-2020 Zgromadzenie Wspólników wybrało do organu nadzorczego Spółek objętych badaniem dwóch nowych członków, a dziewięciu powołało do tego organu po raz kolejny. W przypadku siedmiu kandydatów na członków rad nadzorczych[53], powołanych po raz kolejny (z 11 ogółem), Urząd nie posiadał aktualnych informacji o spełnieniu przez kandydatów warunków określonych ustawowo. Członkom Rady Nadzorczej MZK kadencja upłynęła z dniem 6 czerwca 2018 r. – otrzymali absolutorium z wykonania obowiązków za 2017 r. Ponownie zostali powołani do Rady Nadzorczej uchwałami z dnia 21 czerwca 2018 r. Członkom Rady Nadzorczej STBS kadencja upłynęła z dniem 17 maja 2018 r., a w skład nowej Rady powołano ich z dniem 24 maja 2018 r. Jednemu z członków Rady Nadzorczej PGM (który nie złożył oświadczenia) absolutorium za 2017 r. udzielono w dniu 5 czerwca 2018 r. i powołano na kolejną kadencję w dniu 19 czerwca 2018 r., a drugiemu członkowi tej Spółki (który również nie złożył oświadczenia) absolutorium za 2019 r. udzielono w dniu 30 czerwca 2020 r. i powołano na kolejną kadencję w tym samym dniu.

Sekretarz Miasta wyjaśnił, że osoby te nie złożyły oświadczeń ponieważ zostały powołane do składu Rady Nadzorczej po raz kolejny.

W ocenie NIK, oświadczenie takie powinny zostać złożone, ponieważ po uzyskaniu absolutorium ponownie stali się kandydatami do nowej Rady Nadzorczej, a więc powinni złożyć oświadczenia.

---

[51] Zarządzenie z dnia 1 września 2017 r. Nr 915/OU/2017

[52] Zarządzenie z dnia 21 marca 2019 r. Nr 301/ZKO/2019

[53] W Spółkach: STBS, MZK i PGM

W przypadku postępowania prowadzonego przed 19 marca 2019 r. przestrzegano wymogów wskazanych w zasadach nadzoru właścicielskiego, w szczególności ogłoszenie o naborze kandydata do rady nadzorczej zamieszczono na stronie BIP Urzędu; wyboru dokonano z 10 złożonych ofert.

(akta kontroli str. 33-68, 186-248, 523-531, 538-543, 564-570, 1154, 1190, 1192-1193, 1236-1237, 1247-1261)

4.6. Zgodnie z zasadami nadzoru właścicielskiego przyszli członkowie rad nadzorczych, przed powołaniem, byli zobowiązani do składania oświadczenia, że nie są członkami rady nadzorczej innej spółki, w której udział jst lub Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego (art. 10c ust.1 pkt 2, 4, i 5 ustawy o gospodarce komunalnej). Obecni członkowie rad nadzorczych spółek ze 100% udziałem Miasta, byli członkami tych organów tylko w jednej z tych spółek.
W latach 2018-2020 oświadczenia złożyły cztery osoby z 11 zobowiązanych do tej czynności w czterech spółkach objętych badaniem[54].
Oświadczeń nie złożyło dwóch członków rady nadzorczej STBS[55], trzech członków rady nadzorczej MZK[56] oraz dwóch członków rady nadzorczej PGM[57]. Członkom Rady Nadzorczej MZK kadencja upłynęła z dniem 6 czerwca 2018 r. – otrzymali absolutorium z wykonania obowiązków za 2017 r. Ponownie zostali powołani do Rady Nadzorczej uchwałami z dnia 21 czerwca 2018 r. Członkom Rady Nadzorczej STBS kadencja upłynęła z dniem 17 maja 2018 r., a w skład nowej Rady powołano ich z dniem 24 maja 2018 r. Jednemu z członków Rady Nadzorczej PGM (który nie złożył oświadczenia) absolutorium za 2017 r. udzielono w dniu 5 czerwca 2018 r. i powołano na kolejną kadencję w dniu 19 czerwca 2018 r., a drugiemu członkowi tej Spółki (który również nie złożył oświadczenia) absolutorium za 2019 r. udzielono w dniu 30 czerwca 2020 r. i powołano na kolejna kadencję w tym samym dniu.
Sekretarz Miasta wyjaśnił, że osoby te nie złożyły oświadczeń ponieważ zostały powołane do składu Rady Nadzorczej po raz kolejny.

W ocenie NIK oświadczenie takie powinny zostać złożone, ponieważ po uzyskaniu absolutorium stali się kandydatami do nowej Rady Nadzorczej, a więc powinni złożyć oświadczenia

(akta kontroli str. 7-8, 33-68, 186-248, 517-520, 526-527, 539-540, 568-569, 1154, 1188, 1192-1193, 1236-1237, 1247-1261)

4.7. Wszyscy członkowie rad nadzorczych trzech z czterech badanych spółek (tj. 10 osób) złożyli Prezydentowi Miasta oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków zarządu zgodnie z ustawą o wynagrodzeniach w spółkach (art. 2 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 3 ust.1 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń). Oświadczenie o obowiązku kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego złożył również jeden członek Rady Nadzorczej MZK (z trzech powołanych do tego organu); dwóch pozostałych jest członkami Rady Nadzorczej odpowiednio od 2007 r. i od 2015 r.
Sekretarz Miasta wyjaśnił, że obowiązek pobierania takich oświadczeń dotyczy kandydatów na członków organu, a nie osoby zasiadającej w organie oraz że w przypadku zmian osobowych w składzie organu nadzorującego będą pobierane stosowne oświadczenia.

Członkom Rady Nadzorczej kadencja upłynęła z dniem 6 czerwca 2018 r. –

---

[54] PGK, STBS, MZK, PGM

[55] Data końca kadencji - 17 maja 2018 r., data początku kolejnej – 24 maja 2018 r.

[56] Data końca kadencji i początek kolejnej – 21 czerwiec 2018 r.

[57] Data końca kadencji i początek kolejnej w tym samym dniu – w jednym przypadku w dniu 19 czerwca 2018 r. i w drugim w dniu 30 czerwca 2020 r.

otrzymali absolutorium z wykonania obowiązków za 2017 r. Ponownie zostali powołani do Rady Nadzorczej uchwałami z dnia 21 czerwca 2018 r.

W ocenie NIK byli więc zobowiązani do złożenia oświadczeń jako kandydaci na członków Rady Nadzorczej.

(akta kontroli str. 9, 520, 522, 532-538, 544-559, 568-569, 1001-1002, 1005-1008, 1146-1148, 1154, 1156-1157, 1247-1252)

4.8. Zgodnie z § 30 ust.4 i ust.5 załącznika do zarządzenia Prezydenta Miasta Słupska w sprawie zasad nadzoru właścicielskiego, Dyrektorzy właściwych wydziałów Urzędu byli zobowiązani do utrzymywania stałego kontaktu z członkami rad nadzorczych i udziału w posiedzeniach rad nadzorczych. Zastępcy Prezydenta Miasta wyjaśnili, że w trakcie roku uczestniczą razem z pracownikami merytorycznymi Urzędu we wszystkich posiedzeniach rad nadzorczych, podczas których zarządy informują m.in. o sytuacji ekonomiczno-finansowej. Ponadto Urząd otrzymuje szczegółowe sprawozdania kwartalne charakteryzujące się dużą szczegółowością.

(akta kontroli str. 9, 45-46, 475-476, 562-563)

Okresowej oceny pracy członków rad nadzorczych czterech badanych spółek dokonywano raz do roku, po zatwierdzeniu sprawozdań rad nadzorczych. W latach 2018-2019 podczas zwyczajnego zgromadzenia wspólników każdemu członkowi rad nadzorczych wymienionych spółek udzielano absolutorium (art. 231 §2 pkt 3 ksh).

(akta kontroli str. 355-474)

4.9. Projekt uchwały o wysokości wynagrodzeń dla członków rad nadzorczych był przygotowywany przez pracownika DzO przy zastosowaniu mnożników, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń. Projekt ten był uzgadniany z Sekretarzem Miasta i następnie przedkładany Prezydent. Zweryfikowany projekt był zatwierdzany podczas zgromadzenia wspólników. Uchwały były przekazywane do spółek celem należytego naliczania i comiesięcznego wypłacania wynagrodzeń.

Zakres analizowania prawidłowości wypłacania członkom rad nadzorczych spółek wynagrodzeń był uregulowany w załączniku do zarządzenia Prezydenta Miasta w sprawie zasad nadzoru właścicielskiego. Kontrola odbywała się w oparciu kwartalne zestawienia kosztów wynagrodzeń. We wzorze tej informacji w układzie kwartalnym i w porównaniu do roku ubiegłego, podano takie dane jak: wysokość wynagrodzenia rady nadzorczej ogółem, średnie miesięczne wynagrodzenie rady nadzorczej, średnie miesięczne wynagrodzenie przewodniczącego rady nadzorczej, liczba członków rady nadzorczej. Zastępca Prezydent poinformowała, że w latach 2018-2020 nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wypłacania wynagrodzeń członkom rad nadzorczych.

Zgodnie z zapisami ustaw okołobudżetowych w latach 2018-2020 podstawa wymiaru wynagrodzenia powinna zostać „zamrożona" na poziomie ustalonym dla 2017 r., tj. z uwzględnieniem ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku 2016. Zobowiązywały do tego przepisy art. 28 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na 2018 r.[58], art. 22 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na 2019 r.[59] oraz art. 31 ustawy z dnia 20 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na

[58] Dz.U. z 2017, poz. 2371, ze zm.

[59] Dz.U. z 2018 r., poz. 2435, ze zm.

rok 2020[60].
Na podstawie informacji otrzymanej z MZK ustalono, że w latach 2018-2020 (z wyjątkiem wynagrodzenia za styczeń 2018 r.) wynagrodzenie Rady Nadzorczej było naliczane jako iloczyn mnożnika ustalonego przez Zgromadzenie Wspólników oraz wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, zamiast w czwartym kwartale 2016 r. Tym samym należne Radzie Nadzorczej wynagrodzenia za lata 2018-2020 zostało zawyżone o 14,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 33-68, 60-61, 186-246, 510-511, 515-516, 572, 627-628, 700-704, 975, 1001-1002, 1005-1006, 1106-1107, 1194-1195, 1197-1203, 1235, 1294-1295)

4.10 Sprawozdania zarządów oraz sprawozdania finansowe objętych badaniem czterech spółek za lata 2018-2019, zostały rozpatrzone i zatwierdzone przez zgromadzenie wspólników. Członkom rad nadzorczych tych spółek udzielono absolutorium. Jeden z prezesów zarządu nie uzyskał absolutorium i został odwołany z zajmowanego stanowiska; pozostali członkowie zarządów uzyskali wymagane absolutoria. Każda ze spółek osiągnęła zysk (netto), a sposób jego podziału został zatwierdzony przez zgromadzenie wspólników.

(akta kontroli str. 355-474)

4.11 W latach 2018-2020 obowiązywały cztery uchwały Zgromadzeń Wspólników w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków rad nadzorczych spółek objętych kontrolą[61] oraz pięć uchwał w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządów tych spółek[62]. Uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu w trakcie kontroli NIK.
Zastępca Prezydent Miasta wyjaśniła, że pracownik zajmujący się nadzorem właścicielskim odpowiedzialny za publikacje już w Urzędzie nie pracuje i trudno jest ustalić z jakiego powodu nie zostały one opublikowane. Zobowiązała się również do ich publikacji na stronie BIP Urzędu. Informacje opublikowano na stronie BIP w trakcie kontroli NIK.

(akta kontroli str. 571-574, 582, 610-625, 976, 1009-1012)

5. W latach 2018-2020 Zespół Audytu Wewnętrznego i Kontroli nie prowadził audytu lub kontroli sposobu sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami komunalnymi. W wymienionym okresie kontroli takich nie prowadziła również Komisja Rewizyjna Rady Miasta.

(akta kontroli str. 89, 91,184-185)

W okresie objętym kontrolą Komisja Rewizyjna Rady Miasta przeprowadziła kontrole:
– realizacji umowy o zarządzanie komunalnym zasobem mieszkaniowym w PGM. Zalecono wykonywanie zdjęć stanu lokali przed i po remoncie jak również zdjęć opuszczonych lokali; protokół z kontroli, w tym zalecenia, przyjęto podczas sesji Rady Miejskiej, w dniu 24 czerwca 2020 r.;

---

[60] Dz. U. z 2020 r., poz. 278 – obowiązująca z mocą wsteczną od 01.01.2020 r.

[61] Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PGM Nr 4/2018 z 20 lutego 2018 r.; uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników MZK Nr 4/2018 z 23 lutego 2018 r.; uchwała Wspólnika Spółki PGK Nr 13/2018 z 28 marca 2018 r.; uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników STBS Nr 4/2018 z 20 lutego 2018 r.

[62] Uchwała Wspólnika STBS Nr 4/2018 z 16 października 2018 r.; uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PGM Nr 6/2017 z 26 czerwca 2017 r.; uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników MZK Nr 4/I/2017 z 20 czerwca 2017 r.; uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PGK 8/2017 z 23 maja 2017 r.; uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PGK Nr 4/IX/2018 z 25 września 2018 r.

– ściągalności zaległości czynszowych w 2019 r. przez dział Windykacji PGM. Nie stwierdzono nieprawidłowości; Komisja Rewizyjna przyjęła ustalenia w dniu 18 września 2020 r.;
– realizacji umowy na wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2017r. w PGK. Zalecono: zwiększenie kontroli podwykonawców, nakładanie kar finansowych za nienależyte wykonywanie umowy oraz zmianę systemu naliczania opłat od mieszkańców za wywóz odpadów. Protokół kontroli, w tym zalecenia, przyjęto podczas sesji Rady Miejskiej, w dniu 25 września 2019 r.;
– funkcjonowania systemu naliczania opłat za odpady komunalne w PGK. Zalecono: dalszą bieżącą kontrolę realizacji zawartych umów z PGK; warunkową zmianę metody naliczania opłat (naliczać od powierzchni zajmowanego lokalu lub zużycia wody); ewentualne zwiększenie zatrudnienia w przypadku braku zmiany metody naliczania opłat. Protokół z kontroli, w tym zalecenia, przyjęto podczas sesji Rady Miejskiej, w dniu 24 kwietnia 2019 r.;
– pobierania dywidendy ze spółek miejskich w latach 2017-2018. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Protokół z kontroli przyjęto podczas sesji Rady Miejskiej, w dniu 27 listopada 2019 r.

(akta kontroli str. 92-121, 575-577)

Zastępca Prezydent wyjaśniła, że przygotowywanie dokumentacji fotograficznej lokali wymagających remontu jest obecnie stosowaną praktyką. Wyjaśniono również, że przeprowadzono kontrole PGK i jej podwykonawców, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości, wobec czego nie było podstaw do nakładania kar finansowych oraz że przeprowadzono konsultacje w zakresie wyboru sposobu naliczania opłat za wywóz nieczystości i w ich wyniku zarekomendowano Prezydentowi przyjęcie dotychczas obowiązującej metody, tj. od liczby osób zamieszkujących nieruchomość.

(akta kontroli str. 122-123, 477, 483-485)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W czterech Spółkach (MZK, PGM, PGK i STBS) po dniu 29 marca 2019 r. Prezydent Miasta, jako podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych, nie podjął skutecznych działań mających na celu określenie w statutach wymogów jakie musi spełniać kandydat na członka zarządu spółki komunalnej.

(akta kontroli str. 8, 33-68, 186-248, 249-322, 520, 561, 568, 1155, 1262-1263)

2. Obowiązujące w latach 2018-2020 uchwały wspólników w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu oraz członków rad nadzorczych czterech Spółek (MZK, PGM, PGK i STBS) nie były publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu, co było niezgodne z obowiązkiem jawności określonym w art. 11 ust. 1 pkt 1-2 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń.

(akta kontroli str. 571-574, 582, 610-625, 976, 1009-1012)

3. Prezydent Miasta, jako podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych, nie podjął w odpowiednim czasie skutecznych działań mających na celu stosowanie w Spółce MZK zasad wynagradzania członków organu zarządzającego określonych ustawą o zasadach kształtowania wynagrodzeń, co było naruszeniem art. 2 ust. 1 tej ustawy. Prezydent Miasta akceptował fakt, iż Prezes Zarządu MZK jest od 2009 r. zatrudniona na podstawie umowy pracę, mimo wprowadzenia przez ww. ustawę zasady, że z członkami organów zarządzających zawiera się wyłącznie umowy o świadczenie usług zarządzania na czas pełnienia funkcji (art. 5 ust.1 pkt 1 ustawy). Ponadto wynagrodzenie organu zarządzającego miało składać się z części stałej, stanowiącej wynagrodzenie miesięczne podstawowe, oraz części zmiennej,

uzależnionej od poziomu realizacji celów zarządczych (art. 4 ust. 1 i 5 ustawy).
(akta kontroli str. 546-559, 616-619, 1146-1153, 1202, 1235, 1238, 1240-1246)

4. Prezydent Miasta dopuścił do możliwości prowadzenia przez Spółkę PGM działalności poza obszarem administracyjnym Miasta.
(akta kontroli str. 283-292, 980-982, 1097-1098, 1100-1102, 1115, 1122-1124, 1239, 1277)

5. Prezydent Miasta dopuścił do możliwości prowadzenia przez MZK i PGM działalności poza sferą użyteczności publicznej z naruszeniem przepisu art. 10 ustawy o gospodarce komunalnej.
(akta kontroli str. 263-264, 283-292, 293-308, 309-322, 987-990, 1105-1107, 1128-1132, 1192-1193, 1207, 1223-1224, 1236-1237, 1239, 1277)

6. W okresie objętym kontrolą Urząd nie posiadał aktualnych informacji o spełnieniu przez siedmiu kandydatów na członka organu nadzorczego spółek komunalnych warunków określonych w art. 19 ust.1 pkt 2-6 i ust. 5 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym.
(33-68, 186-248, 526-527, 539-540, 568-569, 1154, 1190, 1192-1193, 1236-1237, 1247-1261)

7. Prezydent Miasta, jako podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych, nie wywiązał się z obowiązku odebrania od dwóch członków Rady Nadzorczej MZK oświadczeń o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków zarządu zgodnie z ustawą, co niezgodne było z art. 2 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 3 ust.1 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń.
(9, 568-569, 1001-1002, 1005-1008,1146-1148, 1154, 1156-1157, 1247-1252)

8. Prezydent Miasta dopuścił, by siedmiu przyszłych członków rad nadzorczych Spółek nie złożyło oświadczeń, o których mowa w art. 10c ust.1 pkt 2, 4, i 5 ustawy o gospodarce komunalnej, tj., że nie są członkami rady nadzorczej innej spółki, w której udział jst lub Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego.
(akta kontroli str. 33-68, 186-248, 526-527, 539-540, 568-569, 1154, 1188, 1192-1193, 1236-1237, 1247-1261)

9. Działania Urzędu dotyczące analizowania prawidłowości sposobu wynagradzania członków rady nadzorczej Spółki MZK były nierzetelne.
(akta kontroli str. 60-61, 235-236, 238-239, 510-511, 515-516, 572, 627-628, 700-704, 975, 1001-1002, 1006, 1194-1195, 1197-1203, 1235, 1294-1295)

10. Urząd nie weryfikował działalności PGK i MZK w zakresie podejmowanych przez Zarządy tych Spółek decyzji o zawieraniu umów sponsoringowych i udzielaniu darowizn. Nie analizowano, czy środki przekazywane na rzecz innych podmiotów w ramach umów sponsoringu lub darowizn, były zgodne z celami określonymi w aktach założycielskich badanych spółek komunalnych.
(akta kontroli str. 293-322, 1279-1293)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1) określenie i zamieszczenie w statutach spółek komunalnych wymogów jakie musi spełniać kandydat na członka zarządu wskazanych w art. 22 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym,
2) podjęcie skutecznych działań mających na celu stosowanie w MZK zasad wynagradzania i zatrudniania członków organu zarządzającego określonych ustawą o zasadach kształtowania wynagrodzeń,
3) wdrożenie rozwiązań zapobiegających prowadzeniu przez spółki komunalne działalności poza obszarem administracyjnym Miasta Słupsk oraz działalności wykraczającej w sposób niedozwolony poza sferę użyteczności publicznej lub zadania własne Miasta Słupsk,
4) zapewnienie pobierania od kandydatów do rad nadzorczych spółek komunalnych informacji o spełnieniu przez nich warunków, wskazanych w art. 19 ust.1 pkt 2-6 i ust. 5 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz art. 10c ust.1 pkt 2, 4, i 5 ustawy o gospodarce komunalnej,
5) wdrożenie rozwiązań zapewniających egzekwowanie od wszystkich kandydatów na członków rad nadzorczych spółek komunalnych składania oświadczeń o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego zgodnie z ustawą o zasadach kształtowania wynagrodzeń,
6) wzmocnienie nadzoru właścicielskiego w zakresie prawidłowości naliczania i wypłacania wynagrodzeń członkom rad nadzorczych spółek komunalnych,
7) podjęcie działań w celu zaniechania dokonywania przez spółki komunalne wydatków na zadania niezgodne z celami określonymi w akcie założycielskim.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 11 czerwca 2021 r.

Kontroler
Mariusz Syrek
główny specjalista kontroli państwowej

/-/

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
Z up. Dyrektora
Wicedyrektor Teresa Sawicka

/-/

.....
Podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

p.o. Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli w Gdańsku

p.o. DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

.....Tomasz Kazimierz Waszkowski
podpis